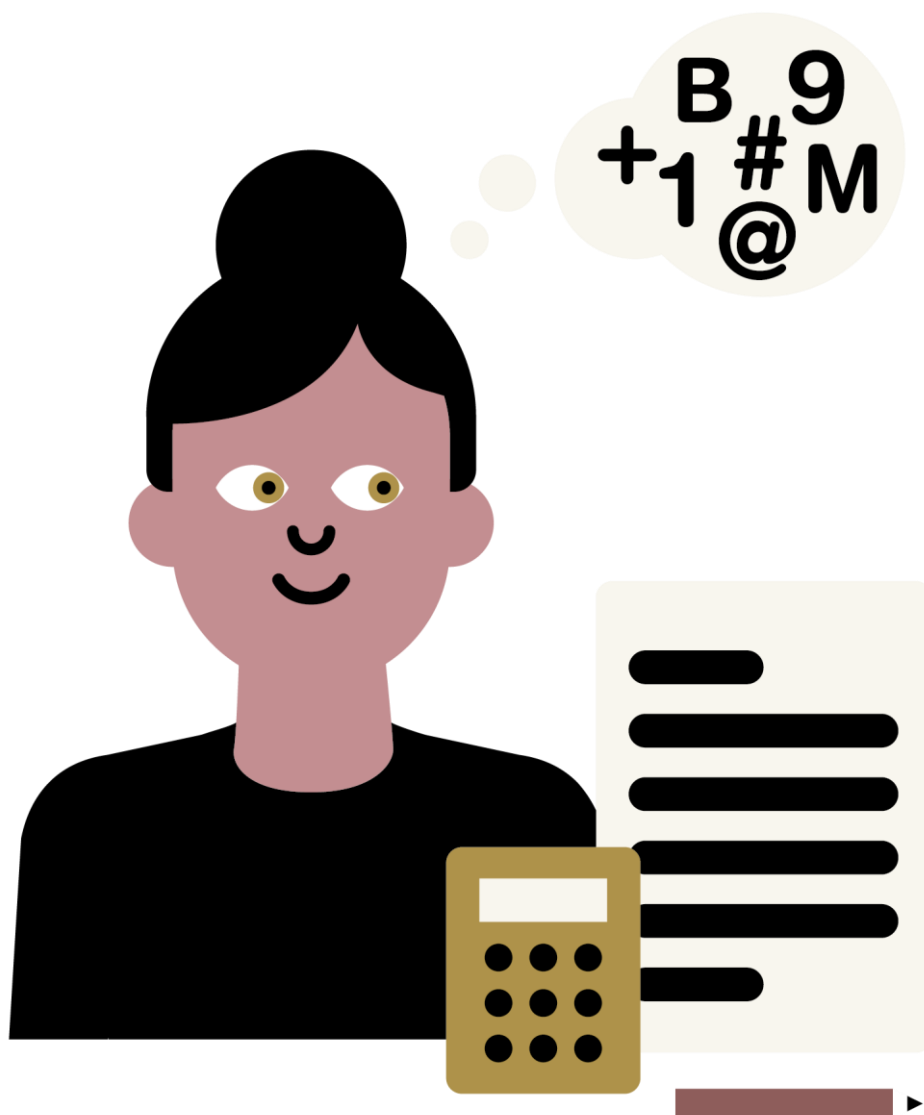

Nieuws en laaggeletterdheid

Colofon

Deze publicatie is opgesteld in opdracht van Stichting Lezen en Schrijven en is uitgevoerd door onderzoeksbureau Gelijkschap: www.gelijkschap.nl // Natascha Notten

Wij danken Stichting ABC voor de samenwerking rondom de werving van de deelnemers.

Deze publicatie is onderdeel van de Aanpak laaggeletterdheid in gemeenten. Stichting Lezen en Schrijven ondersteunt gemeenten bij de aanpak van laaggeletterdheid. Dit wordt gefinancierd door de Rijksoverheid binnen het programma Tel mee met Taal.

Stichting Lezen en Schrijven
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag
070 - 302 26 60
info@lezenenschrijven.nl
www.lezenenschrijven.nl

Oktober 2021

© Stichting Lezen en Schrijven

Samenvatting

Een groot deel van de Nederlanders wordt gezien als laaggeletterd. Zij hebben moeite met taal en/of rekenen. Vaak hebben zij ook moeite met digitale zaken. Zij zijn daardoor minder goed in staat om informatie te begrijpen. Hierdoor is het voor laaggeletterden ook lastiger om het nieuws te volgen. Uit deze verkenning blijkt dat laaggeletterden het nieuws vaak ontoegankelijk vinden. Deze groep volgt het nieuws het liefste via de TV. Omdat op TV tekst en beeld worden gecombineerd begrijpen zij het nieuws beter. Laaggeletterden die meewerkten aan deze verkenning volgen het nieuws vaker via regionale bronnen dan mensen die niet laaggeletterd zijn. Onze aanbeveling is om het landelijke en regionale nieuws toegankelijker te maken. Zowel in tekst als in taalgebruik. De TV blijkt voor nieuws de beste manier om de groep laaggeletterden te bereiken.

Inhoud

Samenvatting	3
Achtergrond: nieuws en laaggeletterdheid	5
Gevolgen van laaggeletterdheid.....	5
Laaggeletterdheid en informatievaardigheden.....	5
De vraag.....	6
Dataverzameling.....	7
Analyse	8
Nieuwsbeleving; interesse en toegankelijkheid.....	8
Nieuwsbeleving; voorkeur bronnen (medium en zender).....	9
Nieuwsbeleving; inhoud.....	10
Mediagebruik: hardware en internetverbinding.....	12
Mediagebruik: apps.....	12
Mediagebruik: frequentie.....	13
Conclusie en tips.....	14
Wat vinden laaggeletterden van nieuws?.....	14
Hoe volgen laaggeletterden het nieuws?	15
Over dit onderzoek en vervolg onderzoek.....	15

Achtergrond: nieuws en laaggeletterdheid

Een aanzienlijk deel van de Nederlandse bevolking is laaggeletterd; zij hebben moeite met lezen en schrijven. Dit geldt voor 1,3 miljoen Nederlanders tussen de 15 en 65 jaar oud. Maar de term laaggeletterdheid wordt ook breder toegepast; het gaat dan om de groep mensen die moeite heeft met taal en/of rekenen.¹ Deze groep wordt geschat op ruim 2,5 miljoen mensen wanneer ook 65-plussers worden meegeteld. Daarnaast hebben laaggeletterden ook een grote kans op onvoldoende digitale vaardigheden.

Gevolgen van laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid kan verschillende drempels opwerpen in het dagelijks leven. Het hangt vaak samen met ongunstige factoren zoals financiële problemen, eenzaamheid, stress, minder sociale participatie en een minder goede gezondheid.²³ Dit wil niet zeggen dat dit voor alle laaggeletterden geldt, maar de kans is wel groter. Een belangrijke oorzaak van de drempels die laaggeletterden ervaren is het feit dat het voor hen moeilijk(er) is om betrouwbare informatie te vinden en te begrijpen, zowel online als offline. Een lager niveau van leesvaardigheden hangt immers sterk samen met minder informatievaardigheden.⁴⁵⁶

Laaggeletterdheid en informatievaardigheden

Wanneer je moeite hebt met lezen en schrijven, of taal in het algemeen, is het ook moeilijk(er) om informatie en nieuws te begrijpen, en nieuwsbronnen te controleren op betrouwbaarheid.⁷

1 Maurice de Greef, 2019. Laaggeletterdheid: cijfers buitelen over elkaar heen. Onderdeel van artikelenreeks Leren in de educatie, Lesgeven, begeleiden en faciliteren. Onder (eind)redactie van E. Bohnenn, I. Den Hollander, R. Thijssen en B. Vaske. Den Haag: Stichting Expertisecentrum Oefenen.nl.

2 Notten, N., & F. de Wijs, 2017. Een beeld van de laaggeletterde ouder: Een onderzoek naar achtergrondkenmerken, leesopvoeding en taalprestaties in laaggeletterde gezinnen. Amsterdam: Stichting Lezen.

3 Christoffels, C., Baay, P., Bijlsma, I., & Levels, M., 2016. Over de relatie tussen laaggeletterdheid en armoede. Den Haag: Stichting Lezen & Schrijven.

4 Notten, N. & B. Becker, 2017. Early home literacy and adolescents' online reading behavior in comparative perspective. *International Journal of Comparative Sociology*. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0020715217735362>

5 <https://www.slo.nl/thema/meer/21e-eeuwsevaardigheden/>

6 van Deursen AJ, 2020. Digital Inequality During a Pandemic: Quantitative Study of Differences in COVID-19-Related Internet Uses and Outcomes Among the General Population. *J Med Internet Res* 2020;22(8):e20073 <https://www.jmir.org/2020/8/e20073/>

7 Muijsenbergh, M. van den et al., 2020. "Ik weet niet wat lock-down betekent" <https://link.springer.com/article/10.1007/s12445-020-0783-6>

Zo blijken mensen met een laag inkomen en beperkte gezondheidsvaardigheden – kenmerken die ook samenhangen met laaggeletterdheid – vaak nieuwsberichtgeving rondom de coronamaatregelen niet te begrijpen.⁸ Als reden voor het niet begrijpen van nieuws wordt het gebruik van moeilijke woorden genoemd.

Het niet goed kunnen vinden en begrijpen van informatie belemmert een volwaardige deelname aan de samenleving.⁹ Want behalve dat laaggeletterde individuen en gezinnen zo niet de juiste informatie krijgen, leidt een bijkomend gevoel van uitsluiting en onvermogen vaak ook tot stress en eenzaamheid.¹⁰ Ook kan een beperkte mate van informatievaardigheden leiden tot een vertekend of onjuist beeld van een situatie. Informatievoorziening en dus nieuwsberichtgeving, speelt hierdoor een belangrijke rol in het dagelijks leven. In Nederland is er echter tot op heden weinig bekend over de ervaringen rondom toegankelijkheid van nieuws, het nieuwsgebruik en de nieuwsbeleving bij laaggeletterden.

De vraag

Voor laaggeletterden is het opzoeken en begrijpen van informatie en nieuwsberichtgeving vaak lastig. Een belangrijke reden daarvoor zijn beperkte informatievaardigheden. De toegankelijkheid van nieuws is daarom voor hen van groot belang.

In deze verkenning wordt in beeld gebracht hoe toegankelijk laaggeletterden het nieuws ervaren. En waar eventuele aanknopingspunten zijn voor verbeteringen in toegankelijkheid en bereik. Voor het aansluiten bij de doelgroep laaggeletterden is het belangrijk te achterhalen welke mediabehoeften en mediavorkeuren zij hebben rondom nieuws, en hoe zij zelf nieuwsberichtgeving ervaren.

Dit leidt tot de volgende vragen:

- 1 Hoe toegankelijk ervaren laaggeletterden nieuwsberichtgeving?
- 2 Welke mediavorkeuren (in nieuwsbeleving en -gebruik) hebben laaggeletterden en zijn deze anders dan de mediavorkeuren van niet-laaggeletterden?
 - a. Welke mediabronnen gebruiken laaggeletterden voor nieuws?
 - b. Welke media-inhoud heeft de voorkeur van laaggeletterden als het gaat om nieuws?
 - c. Hoe vaak volgen laaggeletterden het nieuws?

8 Loenen, T., Denktas, S., Merkelbach, I. & M. van den Muijsenbergh, 2020. Corona gedragsmaatregelen.

9 van Dijk, J. A. G. M., & van Deursen, A. J. A. M., 2014. *Digital skills: unlocking the information society*. New York: Palgrave Macmillan Ltd.

10 <https://www.pharos.nl/wp-content/uploads/2020/07/Corona-gedragsmaatregelen-onderzoek-Pharos-Erasmus-2020.pdf>

Dataverzameling

In deze verkenning wordt informatie van laaggeletterde respondenten vergeleken met een groep respondenten die niet specifiek laaggeletterd is, oftewel een controlegroep. Voor beide databronnen en bijbehorende dataverzameling wordt hieronder kort een beschrijving gegeven.

Controlegroep: De samenstelling van de controlegroep en de dataverzameling bij deze groep respondenten is uitgevoerd door onderzoeksbureau No Ties.¹¹ De steekproef van de controlegroep is representatief voor de Nederlandse bevolking (18+) en volgens de gouden standaard. Het totaal aantal respondenten in de controlegroep is 501 (N=501), de gemiddelde leeftijd van de respondenten in de controlegroep is 53 jaar, van deze respondenten heeft 55% (N=278) aangegeven zichzelf als vrouw te zien, 45% (N=223) ziet zichzelf als man. Respondenten hebben een online vragenlijst ingevuld. De dataverzameling heeft plaatsgevonden van 29 juni 2020 tot en met 2 juli 2020.

Laaggeletterden: De groep laaggeletterde respondenten bestaat uit zowel cursisten als ervaringsdeskundigen (Taalambassadeurs). Zij zijn allemaal op enigerwijze verbonden aan Stichting Lezen en Schrijven. De laaggeletterde respondenten hebben zich naar aanleiding van een oproep door hun docent of begeleider vrijwillig gemeld. Hierdoor is er sprake van een selecte steekproef: de laaggeletterden in dit onderzoek zijn mogelijk niet representatief voor de gehele groep laaggeletterden in Nederland. Bij de samenstelling van de laaggeletterde respondenten is diversiteit het uitgangspunt geweest: respondenten zijn afkomstig uit verschillende delen van Nederland, stad en platteland, man en vrouw, diverse leeftijden en achtergronden. Het totaal aantal respondenten in het laaggeletterde panel is 41 (N=41), de gemiddelde leeftijd van de laaggeletterde respondenten is 55 jaar, van de respondenten heeft 56% (N=23) aangegeven zichzelf als vrouw te zien, 44% (N=18) als man. De vragenlijst is bij de laaggeletterde respondenten telefonisch afgenomen, waardoor sociaal wenselijke antwoorden wellicht eerder gegeven worden. De dataverzameling heeft plaatsgevonden van 19 juni tot en met 1 juli 2020.

¹¹ <https://noties.nl/>

Analyse

Nieuwsbeleving; interesse en toegankelijkheid

Interesse

Een kleine meerderheid van de laaggeletterden vindt nieuws heel interessant (56%). De overige laaggeletterde respondenten vinden nieuws een beetje (42%) of niet zo (2%) interessant (zie tabel 1).¹²¹³ De mate waarin men nieuws interessant vindt verschilt niet significant tussen laaggeletterden en de controlegroep.

Tabel 1

Hoe interessant vind je nieuws?	Laaggeletterden % (N=41)	Controlegroep % (N=501)
Vindt nieuws heel interessant	56	53
Vindt nieuws een beetje interessant	42	37
Vindt nieuws niet zo interessant	2	6
Vindt nieuws helemaal niet interessant	0	3
Weet niet	0	0

*verschil significant $p < 0.1$ (t-toets, tweezijdig)

De laaggeletterde respondenten die aangegeven hebben nieuws heel interessant te vinden geven als belangrijkste reden hiervoor dat zij op de hoogte willen blijven: "Om dingen te weten wat er gaande is op de wereld. Wat er speelt. Ik wil op de hoogte blijven van dingen". Ook bij de controlegroep wordt het bijblijven en op de hoogte blijven van wat er (in de wereld) gebeurt als belangrijke reden genoemd waarom men nieuws interessant vindt.

Toegankelijkheid nieuws

De laaggeletterde respondenten geven aan dat zij nieuws op zich interessant vinden, maar het niet altijd begrijpen. Uit de reacties van respondenten blijkt dat zij het nieuws interessanter vinden en/of eerder geneigd zijn nieuws te volgen wanneer ze het ook (beter) begrijpen: "*Het moet beter uitgelegd worden. In makkelijkere woorden. Want als ik het snap, vind ik het ook meer interessant. Nu snap ik heel veel niet wat ze vertellen. Ze moeten het makkelijker uitleggen.*"

12 Voor de gepresenteerde kwantitatieve cijfers is getoetst of zij significant verschillen tussen de laaggeletterde respondenten en de controlegroep door middel van een t-toets. .

13 Let op: door het kleine aantal laaggeletterde respondenten kunnen percentages bij antwoorden die maar door enkele respondenten zijn gegeven een vertekend beeld opleveren (bijvoorbeeld 2,4% staat dan gelijk aan 1 respondent)

Ruim 20 procent van de laaggeletterde respondenten geeft aan dat zij het nieuws niet altijd kunnen volgen. Hiervan wil een meerderheid graag dat het nieuws makkelijker uitgelegd wordt. Een enkeling geeft aan dat het rondlopen door de nieuwslezer afleidt, of dat het gewoon te veel nieuws is.

Enkele laaggeletterde respondenten benoemen duidelijk dat zij de combinatie van beeld en gesproken tekst prettiger vinden. Hierdoor begrijpen zij het nieuws soms beter: *“Er wordt veel gesproken, dat vind ik fijn. En er is beeld bij. Daardoor krijg ik een goed beeld van wat er aan de hand is. Combinatie van beeld en spraak vind ik gewoon heel fijn. Als ik het beter begrijp, zijn de onderwerpen ook interessant.”*

Nieuwsbeleving; voorkeur bronnen (medium en zender)

TV, radio, sociale media, nieuws app of nieuws website

Er is een duidelijke voorkeur onder de laaggeletterde respondenten om nieuws via de TV te volgen: 66 procent (N=27) zet het liefst de TV aan wanneer zij nieuws willen weten (zie tabel 2). Bij de controlegroep is dit significant minder vaak het geval, van hen volgt 27 procent het liefst nieuws via de TV, en heeft dit niet de eerste voorkeur. Op de tweede plek wat betreft voorkeur staat bij de laaggeletterde respondenten nieuws via een app of website (ieder 10%).

Bij de controlegroep heeft nieuws via een app (39% van de respondenten) en het volgen van nieuws via een nieuws website (21%) duidelijk een sterkere voorkeur in vergelijking met de groep laaggeletterde respondenten. Voor alle respondenten geldt dat nieuws volgen via de radio of sociale media het minst populair is.

Tabel 2

	Laaggeletterden % (N=41)	Controlegroep % (N=501)
Liefst of meestal nieuws via TV*	66	27
Liefst of meestal nieuws via radio	7	8
Liefst of meestal nieuws via social media	7	5
Liefst of meestal nieuws via een nieuws app*	10	39
Liefst of meestal nieuws via een nieuws website*	10	21

*verschil significant $p < 0.1$ (t-toets, tweezijdig)

*bij laaggeletterden gevraagd naar wat men “het liefst doet”, bij controlegroep naar wan men “meestal doet”

Er is dus een groot verschil in het medium waaraan laaggeletterden en niet-laaggeletterden de voorkeur geven. Zoals zichtbaar in de cijfers blijkt dat laaggeletterden een voorkeur hebben voor het volgen van nieuws via de TV. Uit de uitspraken van respondenten (quotes) hierboven blijkt dat de combinatie van beeld en (gesproken) tekst hen helpt bij het begrijpen van het nieuws.

Voorkeur TV zenders en programma's

De laaggeletterde respondenten volgen het nieuws op TV vooral via het NOS Journaal en het nieuws op RTL4, ook Hart van Nederland op SBS6 wordt vaker genoemd (zie ook figuur 1).¹⁴ Een aantal laaggeletterde respondenten geeft aan dat zij het NOS Jeugdjournaal kijken wanneer zij het nieuws via andere bronnen niet goed begrijpen: *"In het Jeugdjournaal wordt het allemaal duidelijk uitgelegd. Als ik die heb gezien, is het achtuurjournaal makkelijker te volgen. Want ik vind het achtuurjournaal lastig te volgen. Te veel moeilijke woorden."*

Figuur 1, Word cloud voorkeur nieuwsbron (medium), laaggeletterde respondenten

Nieuwsbeleving; inhoud

Inhoudelijke voorkeur nieuws

De laaggeletterde respondenten vinden nieuws over Nederland (88%) of de regio waarin men woont (81%) het meest interessant, gevolgd door nieuws over politiek (63%), de economie en het koningshuis (ieder 56%) (zie tabel 3). Hoewel ook bij de controlegroep nieuws over Nederland en regionaal nieuws op de eerste en tweede plaats staan, zijn er wel significante verschillen. Een opvallend verschil is bijvoorbeeld de interesse voor nieuws over het koningshuis: van de laaggeletterden geeft 56 procent aan dit interessant te vinden, van de controlegroep 13 procent. Een kanttekening hierbij is dat de laaggeletterde respondenten op vrijwel alle onderwerpen hoger scoren dan de controlegroep, met uitzondering van nieuws over Nederland en het buitenland.

¹⁴ Voor de overige mediabronnen (radio, sociale media, nieuws app en nieuws website) zijn er te weinig antwoorden (te kleine N) om een beeld te schetsen van de specifieke voorkeuren binnen het betreffende medium.

Tabel 3

Wat voor soort nieuws vindt u interessant?	Laaggeletterden % (N=41)	Controlegroep % (N=501)
Nederland	88	94
De regio waar ik woon	81	73
Politiek*	63	49
De economie	56	46
Het koningshuis*	56	13
Cultuur en media*	54	31
Iets anders*	54	5
Het buitenland	51	58
Rampen en oorlogen*	49	35
Een land, regio of gebied waar familie van mij woont*	49	22
Sport*	49	32
Criminaliteit*	44	31
Beroemde mensen*	39	12
Technische snufjes	27	28

*verschil significant $p < 0.1$ (t-toets, tweezijdig)

Nieuwsgebeurtenissen die veel indruk hebben gemaakt

Aan de respondenten is gevraagd een nieuwsgebeurtenis te noemen die veel indruk op hen heeft gemaakt. Begrijpelijk is dat ingrijpende nationale en internationale gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden kort voorafgaand aan de dataverzameling, een sterke invloed hebben op de onderwerpen die genoemd worden. In dit geval heeft de dataverzameling plaatsgevonden ten tijde van de eerste periode van de coronapandemie en kort na de dood van George Floyd in mei 2020.¹⁵¹⁶ Dit is een aannemelijke verklaring voor het feit dat de coronacrisis (16 keer) en racisme (6 keer) vaker genoemd worden door respondenten (zie ook figuur 2). Maar ook wat minder recente nieuwsgebeurtenissen worden genoemd, waaronder vooral rampen (17 keer) zoals de vliegtuigramp MH17 of de Bijlmerramp. Daarnaast worden ook ontwikkelingen rond het koningshuis en of gebeurtenissen die dicht bij de eigen leefwereld plaatsvinden vaker genoemd.

15 <https://nl.wikipedia.org/wiki/Coronapandemie>

16 https://nl.wikipedia.org/wiki/Dood_van_George_Floyd

Figuur 2, Word cloud indrukwekkend nieuws (inhoud), laaggeletterde respondenten

Mediagebruik: hardware en internetverbinding

Uit de gegevens blijkt dat bijna alle laaggeletterden in het bezit zijn van een computer of laptop (90%). De helft heeft ongeveer een tablet (49%) (zie tabel 4). Alle laaggeletterde respondenten hebben aangegeven een mobiele telefoon in hun bezit te hebben (100%), en ruim twee derde (71%) heeft onbeperkt toegang tot internet op de telefoon. Lager geletterden bezitten minder vaak een computer (of laptop), tablet en onbeperkt internet op hun telefoon dan de controlegroep.

Tabel 4

	Laaggeletterden % (N=41)	Controlegroep % (N=501)
In bezit van een computer (of laptop)*	90	98
In bezit van een tablet*	49	75
In bezit van een mobiele telefoon	100	100
Internet op de mobiele telefoon	93	96
Onbeperkt internet op de mobiele telefoon*	71	84

*verschil significant $p < 0.1$ (t-toets, tweezijdig)

Mediagebruik: apps

De meeste respondenten maken gebruik van apps op hun telefoon of tablet (95%, zie tabel 5). Wanneer de laaggeletterde respondenten gevraagd wordt welke drie apps zij veel gebruiken op de telefoon of tablet, wordt door vijf respondenten spontaan een nieuwsapp genoemd. Het meest

wordt WhatsApp genoemd (32 keer), gevolgd door Facebook (16 keer). Ook bij de controlegroep zijn WhatsApp en Facebook de meest genoemde apps.

Tabel 5

	Laaggeletterden % (N=41)	Controlegroep % (N=501)
Maakt gebruik van apps op de mobiele telefoon of tablet	95	95
Nieuwsapp op de mobiele telefoon of tablet	56	68

*verschil significant $p < 0.1$ (t-toets, tweezijdig)

Wanneer aan respondenten direct gevraagd wordt of zij een nieuwsapps op hun telefoon of tablet hebben blijkt dit het geval te zijn bij 56% van de laaggeletterden (zie tabel 5). Van de controlegroep heeft 68% een nieuwsapp op zijn of haar tablet of telefoon. De mate waarin beide groepen een nieuwsapp op hun telefoon of tablet hebben verschilt niet significant van elkaar. De respondenten konden maximaal drie nieuwsapps aangeven die zij op hun tablet of telefoon hadden. De laaggeletterde respondenten noemen het vaakst apps van lokale nieuwsbronnen (bijvoorbeeld De Gelderlander of omroep Brabant) (8 keer) en de NOS app (8 keer), gevolgd door NU.nl (5 keer). De respondenten in de controlegroep laten een minder sterke voorkeur zien voor nieuwsapps van lokale nieuwsbronnen.

Mediagebruik: frequentie

De meeste respondenten kijken, luisteren of lezen (bijna) dagelijks nieuws, en dit geldt zowel voor laaggeletterden (93%) als voor de controlegroep (87%) (zie tabel 6). Laaggeletterden verschillen niet significant van de controlegroep in de frequentie waarin zij nieuws kijken.

Tabel 6

Hoe vaak per week nieuws?	Laaggeletterden % (N=41)	Controlegroep % (N=501)
(Bijna) iedere dag	93	87
Ongeveer 4 keer per week	5	5
Ongeveer 1 of 2 keer per week	2	3
Bijna nooit	0	4

*verschil significant $p < 0.1$ (t-toets, tweezijdig)

Conclusie en tips

Veel mensen hebben moeite met het vinden en begrijpen van informatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor laaggeletterden. Voor hen is het extra belangrijk dat het nieuws toegankelijk is. Dit helpt hen bij het vinden van betrouwbaar nieuws en het begrijpen van nieuws. Zo voelen zij zich minder buitengesloten en hebben zij minder last van stress en angst. In deze verkenning hebben we gekeken naar de toegankelijkheid van het nieuws en hoe laaggeletterden dit ervaren. Hieronder staan de belangrijkste resultaten en wat tips.

Wat vinden laaggeletterden van nieuws?

De meeste laaggeletterden vinden nieuws heel interessant. Vooral omdat zij op de hoogte willen blijven van wat er allemaal gebeurt. Een deel van hen vindt dat het nieuws niet altijd goed te begrijpen is. Vaak is het te moeilijk. Zij geven aan dat zij het nieuws interessanter vinden – en ook eerder zullen volgen – als zij het beter begrijpen. Sommigen geven aan dat zij de combinatie van beeld en tekst prettiger vinden. Hierdoor begrijpen zij het nieuws soms beter. Om die reden geven zij de voorkeur aan de TV om het nieuws te volgen. Er zijn ook laaggeletterden die bijvoorbeeld het NOS Jeugdjournaal kijken, omdat zij dit beter begrijpen.

Tips:

- Besteed meer aandacht aan begrijpelijke en eenvoudige taal op TV als we laaggeletterden meer bij het nieuws willen betrekken.
- Zorg ervoor dat regionaal, nationaal en internationaal nieuws toegankelijk is. Altijd en voor iedereen. Zo heeft iedereen een gelijke kans om informatie te krijgen.

De laaggeletterden in dit onderzoek zijn vooral geïnteresseerd in Nederlands en regionaal nieuws. Dat geldt ook voor de groep die niet laaggeletterd is. Er zijn ook verschillen. Bijvoorbeeld op het gebied van nieuws over het koningshuis en rampen en oorlogen.

Tip:

- Het is belangrijk dat nieuwszenders rekening houden met de interesses van laaggeletterden op het gebied van nieuws.

Nieuws rondom de coronacrisis en bepaalde rampen heeft *veel indruk* gemaakt op de groep laaggeletterden.

Tip:

- Zorg voor toegankelijk nieuws als er rampen zijn. Zodat ook laaggeletterden bij rampen en heftige gebeurtenissen meteen de juiste informatie krijgen. Maak hierover afspraken bij de nieuwszenders op nationaal en regionaal niveau.

Hoe volgen laaggeletterden het nieuws?

Alle laaggeletterden in dit onderzoek hebben een mobiele telefoon. Zij hebben minder vaak onbeperkt toegang tot internet op hun telefoon dan de mensen die niet laaggeletterd zijn. Ook hebben zij minder vaak een computer of tablet.

Tip:

- Benader de groep laaggeletterden dus vooral via de mobiele telefoon.

Er is niet echt een groot verschil tussen laaggeletterden en niet laaggeletterden als het gaat om nieuwsapps op telefoon of tablet. Laaggeletterden hebben een voorkeur voor een nieuwsapp met het regionale en lokale nieuws.

- Laaggeletterden maken wel minder gebruik van nieuwsapps dan de groep niet laaggeletterden. Als er verschil zit tussen het nieuws op de nieuwsapp en het nieuws op de TV dan kan dit leiden tot minder kennis van het nieuws. Vraag is: Worden laaggeletterden op die manier uitgesloten van bepaalde informatie?
- Maak nieuwsapps toegankelijker. Dat kan door meer beeld en gesproken tekst in eenvoudige taal te gebruiken. Laaggeletterden volgen het nieuws heel vaak. De meeste van hen kijken, luisteren of lezen bijna elke dag het nieuws. Dit is gelijk aan de groep van niet laaggeletterden. Daarom is het zo belangrijk om aandacht te hebben voor hoe laaggeletterden het nieuws volgen.

Over dit onderzoek en vervolg onderzoek

De groep laaggeletterden in ons land bestaat uit heel veel verschillende mensen. Daarom kunnen we niet zeggen dat de deelnemers in dit onderzoek precies zo zijn als de rest van de laaggeletterden in Nederland. Dit heet 'niet representatief'. De deelnemers aan dit onderzoek zijn niet representatief voor de hele groep laaggeletterden.

Tip:

- Doe nog meer en langer onderzoek naar hoe laaggeletterden het nieuws volgen. Luister nog meer naar de verhalen achter de cijfers. Dit heet 'kwalitatief onderzoek'. Op die manier kan er samen met de groep laaggeletterden gekeken worden hoe zij nog beter het nieuws kunnen vinden en begrijpen.